

Alag, Káposztásmegyer, Kőbánya

Lóversenypályák Pesten és környékén

A főváros lóversenypályáinak történetét 1827-től 1918-ig követtük nyomon,¹ ebben az írásban az I. világháború utáni események kerülnek terítékre. A történet fonala a vesztes háború utáni időkben folytatódik. A városligeti galopp-pálya 1880-tól 38 évig szolgálta a lósport ügyét, de 1910 után, amikor Budapest vezetése a pálya új helyszínre való költöztetése mellett döntött, sorsa végképp megpecsételődött. 1925-ig kellett várni arra, hogy az új pesti gyep kiépüljön Kőbányán, a Kerepesi út mellett, a mai Albertirsai út által határolt területen. Ne szaladjunk azonban túlságosan előre az időben, mert a versenyek addig sem szüneteltek, azok a helyszínek pedig, melyek a ma Kincsem Parkként ismert pályát helyettesítették, nagyon fontosnak bizonyultak a magyar lósport történetében.

1889-ben a Magyar Lovar Egylet megvásárolta a ma Dunakeszihez tartozó Alagpusztát. A lovaregyletnek korábban nem volt saját tulajdonú versenypályája, s a versenyeket a fővárosban bérelt területeken rendezték meg. Alagon 1891. április 12-én tartották az első ver-

Az alagi lóversenypálya közönsége a XX. század elején
(Vasárnapi Újság 1902. június 29.)

¹ Gönczi Ambrus: Az első pesti lóversenypálya. Honismeret XLV. 2017. 5. sz. 50–53.; Uő.: A második pesti lóversenypálya. Honismeret XLVI. 2018. 4. sz. 54–56.

senyeket, 1893-ban a gróf Batthyány Elemér vezette lovaregylet *Alagi Díjat* alapított, mely nagymértékben hozzájárult az itteni versenyek népszerűségének növekedéséhez. 1896-ban új pályát építettek, erdősávot telepítettek köré, majd 1898-ban megépült a vendégek kényelmét szolgáló Pavilon épülete. Amikor a fővárosban a galopp-pályát felszántották, a magyar lóspport központja Alagra költözött. 1921-ben rendezték az első *Magyar Derbyt*. Négy évig a legfontosabb versenyek az alagi pályán zajlottak. A pesti pálya 1925-ben ismét megnyílt, a versenyek nagy része pedig elkerült alagi lóversenypályáról, és ismét a trenírozás vált fő feladatává. Fénykorában Alagon 600-nál több lovat neveltek, a világ legnagyobb treníng-központjai közé számított.²

Az 1912-ben megalakult Pestvidéki Versenyegylet legfontosabb feladatának galopp-pálya építését tartotta és szerencsésen választotta meg a létesítendő pálya helyét. A Káposztásmegyér és Rákospalota között fekvő sík terület megfelelőnek tűnt versenypálya céljaira. Ráadásul közvetlen közelében feküdt Alag. Az Újpest akkori birtokosától, Károlyi Lászlótól ingyen átvett térség állapota messze nem volt tökéletes. A Földművelésügyi Minisztérium hosszú lejáratú kölcsöne és az egylet tagjainak áldozatkészsége azonban előteremtette a pálya építésének költségeit. A munkálatok gyorsan befejeződtek, és *Az Újság* című napilap 1912. április 23-i száma már be is számolhatott az első versenynapról: „A Pestvidéki Versenyegyesület új versenypályát teremtett a főváros szomszédságában, Káposztásmegyéren. Az új versenypályát tegnap nyitották meg ünnepélyesség nélkül, de a közönség nagy érdeklődése mellett. Maga a pálya már a megnyitó napon kitűnő állapotban volt, a közönség kényelméről is lehetőleg gondoskodtak. A csinos tribünökön körülbelül négyezer ember foglalt helyet.”³

A versenynapok száma rohamosan nőtt. Az első év öt versenynapján rendezett 27 futam után 1913-ban már 14 versenynap 80 futamán indultak a lovak. A fogadók ezreit a Budapest–Vác vasútvonalon indította, a pályáig közlekedő vonatok szállították ki a helyszínre. 1922-től itt rendezték meg az Űrlovas és Pestvidéki Napok versenyeit is, a pálya népszerűsége szinte a pestiével vetekedett az 1930-as években. A II. világháború után a pálya sorsa végzetes fordulatot vett. 1947-től az Újpesti Munkásképző Torna Egyesület (UMTE) alakította ki sportpályát a területen, és megszűnéséig itt rendezte hazai mérkőzéseit. Ezután került sor a terület újraparcellázására, ennek eredményeképpen több sporttelepet, ifjúsági tábort, vala-

*Versenyló nyergelése a káposztásmegyéri pályán
1938-ban (Fortepan, adományozó:
Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár, Dunakeszi)*

2 A Vasárnapi Ujság 1902. 26. számában tudósít az alagi lóversenyekről és a pálya fejlesztéséről.

3 Az Újság 1912. április 23.

mint a nyugati oldalon új utcákat alakítottak ki, eltüntetve ezzel a hajdani lóversenyteret. Mára már csak néhány utcanév (Galopp utca, Lóverseny tér, Ügető utca) őrzi emlékét.⁴

Térjünk vissza a fővárosba, hiszen az 1925-ös esztendő jelentősnek bizonyult a hazai versenysport szempontjából. Majdnem 7 éves szünet után ismét volt saját galopp-pályája Budapestnek.

A Wellisch Alfréd műépítész által tervezett pálya és épületei, illetve maga, a Kondor és Feledi építómesterek, valamint Neuhauser Lajos építész által irányított építkezés nagy lelkesedést váltott ki az érdeklődő közönségből. A május 10-i megnyitóünnepségről tudósító korabeli sajtóorgánumok is csak a dicséret hangján szólaltak meg.⁵

A nagytribün széles lépcsőin boltozatos előcsarnokba léphetett a vendég, melynek két oldalán kényelmes ruhatárak húzódtak. Jobbra tágas étterem nyílt, balra pedig néhány lépcső vezetett le a mázsálóba. A mázsaházban ott állt a mérleg, melyen a zsokéknak kellett megmérniük magukat. A mázsából nyíltak az úrlovasok és zsokék öltözői, valamint a mosdószoza. Tömött zöld gyepp borította az előteret és a pályát, ameddig csak a szem ellátott. A nézők 3 pályát láttak maguk előtt, amikor a tribünre léptek. Az első, 1300 méter hosszú egyenes pálya helyezkedett el legközelebb a közönséghez. A második, a terület bel-

seje felé eső pálya a hosszabb távú versenyek lebonyolítására volt kialakítva, míg legfelül a tréningpálya feküdt. Az egyenes pályán száz méterrel a célvonal után egy bírói páholyt állítottak fel az 1400 méteres versenyek lebonyolítására.

A nagytribün szembetűnő újítása a páholsor volt. Kényelmes, széles páholyok fogadták a vendégeket az építmény egész hosszában, felettük 10–12 sor ülőhely. Kényelmes lépcső vezetett fel a tribünre, melynek a célvonallal szemben levő része a lovaregyleti tagok részére volt fenntartva. Külön látványosságnak számított a kormányzói páholy, mögötte fogadó-szalonnal, ízléses, kékes szalmafonású bútorzattal és süppedő szőnyeggel. A tribün két oldalán lépcső vezetett a második emeletre, ahol a sajtó munkatársait várták. A tribün bal oldalán helyezték el a bukméker-ringet, pár lépéssel odébb a gyeppen körbefutó korlát húzódott az induló lovak jártatására. A második helyet színes park választotta el a nagytribün környékétől. Tribünje egyemeletes, de emelkedése

Az 1925-ben megnyílt új pesti pálya nagytribünjének előcsarnoka 1938-ban
(Forteapan, adományozó:
Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár, Dunakeszi)

4 Lőrincz Róbert kitűnő írása részletes történetét adja a káposztásmegyéri pályának. Újpesti Helytörténeti Értesítő 2005. december. 13–16.

5 Budapesti Hírlap 1925. május 25.; Ország-Világ 1925. május 17.

*Az 1927. évi Magyar Derby közönsége a pesti pályán
(Száráz György lovaregyleti elnök tulajdonában)*

mindenkinek lehetővé tette a verseny pontos megfigyelését. Itt kapott helyet az orvosi és a rendőrszoba.

A nemzetközi sajtó is felfigyelt az új pálya szépségeire, a korszerű, nemzetközi mércével is magas színvonalú versenyek lebonyolítására alkalmas budapesti sportlétesítményre, Közép-Európa legszebb pályáját látták a „*pesti galopp*”-ban.

A pálya további korszerűsítése sok évtizedre megoldottnak tűnt, a II. világháború után pedig hosszú ideig nem volt fontos a karbantartás, fejlesztés, korszerűsítés. 1977-ben, a hazai lóversenyzés megindulásának 150. évfordulója alkalmából a főtribün előtt felállították Kincsem életnagyságú szobrát, és a pálya megkapta a Kincsem Park nevet. 1985-ben Széchenyi Istvánról életnagyságú dombormű készült, Batthyány Elemérről pedig, aki 33 éven át volt a Magyar Lovar Egylet elnöke, egy mellszobor felavatásával emlékeztek meg. A park felújítása az 1990-es évek végére elodázhatatlanná vált. 2000-ben végül bezárták, és mintegy 5 évi munkálat után 2006-ban adták át az új Kincsem Parkot, amely 3500 fős befogadóképességével már multifunkcionális lóversenypályaként és rendezvényhelyszínként szolgál. Kincsem, Imperiál, vagy éppen Overdose utódai tökéletes helyszínen mutathatják meg tudásukat a lóverseny hazai szerelmeseinek.

Gönczi Ambrus

